

Kétdimenziós szeizmikus szelvényezés

V. P. *НОМОКОНОВ* – К. *ВРУК*

Двумерное сейсмическое профилирование.

Twodimensional Seismic Profiling

A szeizmikus felvételek minőségjavításában és az általánosan alkalmazott szeizmikus eljárások behatolási képességének növelésében haladás a hullámok erős irányítottságának felhasználásától várható. A források és vevők csoportjai olyan terepi interferenciás rendszerek, melyek szelektív tulajdonságokkal rendelkeznek a szeizmikus hullámok terjedési irányával kapcsolatban. Ezt a tulajdonságot általában a horizontális irányban terjedő szabályos zavaróhullámok, mindenekelőtt a felszíni hullámok elnyomására használjuk fel. Érdeemes azonban az irányítottság szerepét a térhullámok vonatkozásában is megvizsgálni.

Az erősen irányított szeizmikus „antennák” a térhullámoknál olyan bázisokat igényelnek, melyek hossza száz métert érhet el. A nagyrészt szelvénymenti robbantópont- és geofon-csoportosítás módszertanában ellentmondás van a hullámtér háromdimenziós és a regisztrálás egydimenziós, továbbá az ábrázolás és kiértékelés kétdimenziós volta között. Ezen ellentmondás feloldásának egyik módja, hogy szándékosan kiküszöböljük a háromdimenziósságot a hullámtér gerjesztésénél és felvételénél. A szeizmikus térhullámoknak túlnyomóan a szelvény síkjában történő sugárzását szerző szerint úgy érhetjük el, ha a csoportokat a szelvényre merőlegesen, harántirányban helyezük el. A cikk elemzi az eljárás elméletét és példákat mutat be a kétdimenziós irányítottság megvalósítására harántcsoportok alkalmazásával. A példák részben Kazahsztánban, részben az NDK területén végzett mérésekre vonatkoznak. Befejezésül a szerző leszögezi, hogy az eljárás célszerű voltát sikerült beigazolni.

MAGYAR GEOFIZIKA XV. ÉVF. 3-4. SZ.

Az optimális együtthatók meghatározása és hatásfoka közös mélységpontos stacking esetében

G. N. *ГОГОНЕНКОВ* – F. *ЗЕНКЕР* – B. J. A. *КРАВЦОВ*

Определение и Эффект применения оптимальных коэффициентов при напильвании по ОГТ.

Determination of Optimal Coefficients and their Effectiveness in Case of CDP Stacking

A CDP legegyszerűbb változata nem eléggé hatásos ahhoz, hogy bonyolultabb esetekben, amikor a hasznos jel sokkal gyengébb, mint a zavar, elvezessen a feladatok sikeres megoldásához. Az erre a célra az irodalomban ajánlott eljárások az optimális szűrők számításán alapulnak, melyek a hasznos *jel* és a *zaj* adott paraméterei mellett a legjobb *jel/zaj* viszonyt biztosítják a kimeneten.